

[Falen & opstaan]

Een mislukte proef, een afgewezen artikel: in de wetenschap wordt het al gauw bestempeld als falen. En erover praten? Dacht het niet. In deze rubriek doen collega's dat wel. Want falen is nuttig. Dit keer Eric Schranz, hoogleraar Biosystematiek.

Tekst en illustratie Stijn Schreven

'Toen ik begon als hoogleraar was ik 38, vrij jong om een leerstoelgroep te runnen. Ik voelde me gezegend dat ik die kans kreeg, maar het kostte me ook veel. Ik vergelijk het met jongleren: als wetenschapper houd je drie ballen in de lucht, als manager opeens tien. Dan vallen er een paar. Na mijn Vidi-beurs werd ik in twee jaar tijd drie keer afgewezen voor een grote beurs: eerst de ERC consolidator grant, daarna twee keer de Vici-beurs van NWO.

Het verraste me hoeveel pijn dat deed. Niet zozeer de afwijzing zelf, maar de gevolgen ervan. De universiteit traint je om uit te blinken als specialist, als een soort superster. Die ambitie moest ik laten varen. Kort na de afwijzingen kreeg ik te horen dat ik niet meer mee hoefde te doen aan een consortium, want ik was volgens een partner geen grote naam in mijn veld. Er was opeens een deur dichtgegaan. Veni-Vidi-Vici wekt de indruk dat er maar één pad naar de top is, maar dat is niet zo. Op zoek naar alternatieve routes, vroeg ik mijn baas Ernst van den Ende

– destijds directeur Plantenwetenschappen – om raad. Je hoeft geen superster te zijn, zei hij, je hebt ook verbindende mensen nodig in de wetenschap. Wetenschap is als sport. Niet iedereen kan de sterspeler zijn, zoals

'Ik was volgens een partner geen grote naam in mijn veld. Er was opeens een deur dichtgegaan'

voetballer Messi of basketballer LeBron James. Het draait juist om samenwerken.

De tegenslag hielp me mijn kracht te omarmen, de versie van mezelf die ik altijd al was: een echte teamspeler. Ik verbind graag mensen. Het geeft me net zoveel plezier om PhD-studenten te trainen en universitair docenten te zien groeien, als het publiceren van een artikel in een toptijdschrift. Dat realiseerde ik me vooraf niet. Succes is breder, het gaat om betekenis hebben, waarde hebben in je baan of voor de mensen om je heen.

